

Oponentský posudek bakalářské práce

Autor BP: **Josef Vysoký**
Vedoucí BP: **doc. Dr. phil. Markus Giger**
Oponent BP: **Mgr. Veronika Stranz-Nikitina, Ph.D.**
Název BP: **Slovotvorba slovesa v ruském matu**
Ústav: **Ústav východoevropských studií**

Formální úprava:

Po formální stránce splňuje práce požadavky kladené na bakalářské práce (obsahuje čestné prohlášení, klíčová slova, abstrakt v českém a anglickém jazyce, obsah a seznam zkratk) a je pečlivě upravena. Práce je opatřena jednotným poznámkovým aparátem, dvěma přílohami a seznamem použité literatury. Vhodně zvolený způsob uvádění příkladů odlehčuje text, kladným dojmem působí rovněž korektně upravené citace a odkazy na použité zdroje.

Volba tématu:

Především bych chtěla ocenit výběr tématu, protože se jedná o téma do jisté míry kontroverzní a zároveň přehlížené. I když byl mat v posledních letech částečně detabuizován a jeho použití už není pevně vázáno na příslušnost k určitým sociálním skupinám, v odborné literatuře je pořád ještě často opomíjen.

Způsob zpracování a struktura práce:

Předložená práce má jasnou strukturu, při jejím zpracování autor zohlednil nezbytnost zasadit předmět zkoumání do širšího kontextu nejen jazykovědného, ale také společenskohistorického. Tomuto účelu slouží první a čtvrtá kapitola.

První kapitola je tak věnována definici základních pojmů jako je urážka, nadávka, vulgarismus a mat, autor se pokouší zařadit a klasifikovat tuto nespisovnou a nekodifikovanou varietu národního jazyka. To znamená, že kromě určení základních lexémů matu a jeho pozice v jazykovém systému ruštiny jsou popsány rovněž zvláštnosti jeho fungování s ohledem na historický vývoj a současnou společenskou situaci v Rusku.

Poslední čtvrtá kapitola představuje obecný přehled shodných a odlišných rysů v oblasti užívání vulgarit v rámci ruštiny a češtiny s přihlédnutím k vývoji současné jazykové situace v obou jazycích.

Vzhledem k tématu práce je nutné ocenit, že teoretická východiska jsou stručná, ale maximálně obsažná a představují potřebný základ pro analytickou část práce. Těžiště práce ovšem spočívá právě v části praktické, která nabízí poměrně podrobný přehled slovotvorných postupů při tvorbě sloves v ruském matu (2. kapitola) a lexikálně-sémantickou kategorizaci těchto sloves (3. kapitola). Za velmi přínosnou považuji především část práce věnovanou funkci afixů pro rekonstrukci významu sloves v matu, velmi inspirativní jsou rovněž úvahy o substitutivním užití zmíněných sloves. Aplikace morfologické klasifikace je zde vhodně propojena s vzhledem do praktického fungování mnohavýznamových matismů v reálných kontextech. Klasifikace významů sloves matu je podpořena vhodně zvolenými příklady.

Splnění cílů práce:

Jako hlavní cíl práce autor uvádí popis postavení slovesa v ruském matu s důrazem na jeho slovotvorbu. Tento cíl se dá nepochybně považovat za zdárně splněný. Poměrně úzce vymezená problematika se navíc uvádí do mnohem širšího kontextu, což přispívá k jejímu komplexnímu uchopení. Text nepostrádá ani vlastní názory, ani hodnocení získaného materiálu.

Podněty k obhajobě:

1. Na str. 17 zmiňujete novelu zákona O státním jazyce Ruské federace z roku 2014, která mimo jiné zakazuje užívání matismů v masmédiích, knihách atd. Jaký význam má podle Vás uplatnění tohoto zákona pro současnou jazykovou praxi?
2. Ve čtvrté kapitole jste charakterizoval základní rozdíly mezi češtinou a ruštinou v oblasti užívání vulgarit. Jaké problémy byste popsal jako klíčové pro překlad matismů do češtiny?

Hodnocení práce:

Práci považuji za velmi zdařilou. Splňuje požadavky, standardně kladené na bakalářskou práci (v souladu s OD 10/2014, čl. 4, odst. 4), rozsahem i kvalitou zpracování převyšuje běžné bakalářské práce. Autor prokázal schopnost orientace v odborné literatuře, práce s prameny a aplikace vlastních poznatků v praxi. Doporučuji proto k obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Praze, dne 22.08.2016

Mgr. Veronika Stranz-Nikitina, Ph.D.